

ACTA de la constitució de la Taula pel Català

Dia: Dimecres, 6 de març de 2024

Hora: de 18.40h a 20h

Lloc: Sala de plens, edifici consistorial Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Sessió: constitució de la Taula

Hi assisteixen:

Per part política

Sr. Josep M. Vallès Navarro, alcalde de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Sr. Jordi Puigneró Ferrer, tinent d'alcalde Relacions institucionals, bon govern i ciutat digital

Sra. Núria Fernández Galofré, regidora de Política Lingüística

Sra. Carme Ardid, regidora d'Educació, Universitats, multiculturalitat i benestar animal

Sra. Esther Madrona Grasses, regidora Cicle de Vida, promoció ciutat i memòria històrica

Sra. Pilar Gorina Sáenz de Cabezón, representant del grup polític PSC

Sr. Àngel Segura, representant de les joventuts de JuntsxSantCugat

Sra. Mariona Arnau Garcia, representant de les joventuts d'ERC

Sr. Àlex Ballesta, representant de les joventuts del PSC

Per part tècnica

Sra. Marina Casals Tres, sots directora de Participació Ciutadana

Sr. Ramon Luque Sánchez, tècnic de Política Lingüística

Sra. Carola Calventus Rull, tècnica del Patronat Municipal d'Educació

Sra. Neus Albiac Bosch, tècnica de Joventut

Sra. Olga Sentís Barja, Participació Ciutadana

Per part de les entitats

Sra. Lluïsa Espín Pérez, directora de la Fundació Vinne

Sra. Isabel Cava, patrona de la Fundació Vinne

Sra. Flora Puntós Cabero, presidenta de l'Orquestra Simfònica Sant Cugat

Sra. Núria Còrdova Medina, Coordinadora LIC institut Angeleta Ferrer i Sensat

Sra. Sílvia Vallès, presidenta de l'Associació de veïns del barri de Volpelleres

Sr. Toni Ramon i Algueró, director de l'Ateneu Santcugatenc

Sra. Anna Rigol, d'Òmnium cultural de Sant Cugat

Sr. Joan Ramon Armadàs Monclús, del Centre de Creació de Cultura catalana

Sra. Mònica Bosch, presidenta de l'Associació veïns i veïnes Sant Joan de Mira-sol

Sr. Ferran Sánchez Bosch, de la Llar d'avis Sant Cugat

Sra. Sira Pujol, presidenta de l'AFA de l'Avenç

Sra. Anna Maria Gràcia Gorchs, de l'Associació de veïns de Can Trabal

Sr. Llorenç Torras, de Plataforma per la Llengua

Sra. Ruth Carandell, presidenta de Plataforma per la Llengua
Sra. Gemma Juvé, de l'AFA Escola Thau
Sra. Irene Tatjer, de l'AFA Escola Thau
Sr. Artur Royo, Per un Sant Cugat millor
Sra. Dolors Garriga, de l'ANC
Sra. Rosa Maria Cruells, de l'ANC
Sr. Josep Usero, de la Creu Roja
Sra. Maria del Mar Oñate Garcia, responsable del Servei Local de Català de Sant Cugat
Sra. Grace Ballesté, consellera del Consell de Joves 12/17
Sr. Arnau Garriga, conseller del Consell de Joves 12/17

Ordre del dia:

1. Benvinguda a càrrec de l'Il·lm. Sr. Josep Maria Vallès
 - * Intervenció del Sr. Jordi Puigneró
 - * Intervenció de la Sra. Núria Fernández
2. Presentació de les entitats membres de la Taula
3. Constitució de la Taula
4. Presentació de l'enquesta "Ús del català entre els/les joves de Sant Cugat a càrrec del Consell de Joves 12/17"
5. Presentació del pla de treball de la Taula a càrrec del Sr. Ramon Luque
6. Torn obert d'intervencions
7. Comiat

Desenvolupament de la sessió:

1. Benvinguda Alcalde

El Sr. Vallès obre la sessió i dona la benvinguda a tots els presents. Comparteix que fa tres setmanes el president Quim Torra els va dir que "Si la llengua falla, fallarà tot", els va dir que a Sant Cugat s'havia de crear una regidoria de política lingüística i li van respondre que ja la tenien, va dir que ara s'ha de crear una taula de participació, i li van respondre que ja s'hi estava treballant. Comparteix que es va fer una enquesta per encàrrec del Consell de joves, a 800 joves, allà es veu que sí s'empra el català entre els joves però el consum de productes culturals catalans és menor. D'altra banda el 20% dels enquestats denuncia haver rebut queixes per l'ús del català. Cal lluitar des de molts col·lectius. Agraeix sincerament l'assistència i totes les propostes seran ben rebudes per treballar a favor del català.

La Sra. Fernández dona la benvinguda i comparteix que avui es fa un pas ferm cap a la preservació i promoció de la llengua i de la identitat cultural. Sant Cugat no està exempt de reptes. El català ha de ser una presència viva i vibrant a Sant Cugat. Preocupa especialment l'ús social del català entre els joves en les situacions d'oci, lleure i pràctica esportiva. Des de l'Ajuntament es vol implementar polítiques lingüístiques valentes i efectives. Cal fer-ho

involucrant tothom. Aquesta Taula és el primer pas cap a la construcció d'un front comú per promoure l'ús del català en tots els àmbits de la vida municipal.

El Sr. Puigneró comenta que les globalitats afecten la identitat i la llengua. Quant al tema de la digitalització si no es fa en català aquest farà un retrocés, cal posar a les pantalles el català. Quant a la recepció de persones al país cal treballar perquè el català sigui la seva llengua. Cal centrar-se en Sant Cugat i què es pot fer. Cal ser més auto exigents amb un mateix i no canviar al castellà de seguida. És important el tema del lleure i oci i com fer perquè sigui més present. El català està en emergència lingüística, cal revertir la situació i la Taula pot ser un bon instrument. Cal fer-ho amb amabilitat però amb efectivitat. I hi tenim responsabilitat.

2. Presentació de les entitats membres de la Taula

El Sr. Torras es presenta com a membre de Plataforma per la Llengua, comenta que fan activitats i els sembla perfecte que hi hagi altres iniciatives i hi poden col·laborar.

La Sra. Carandell de Plataforma per la Llengua afegeix que des de la seva entitat es treballa amb els joves des de l'eix digital a tot el domini lingüístic i tenen experiència com el saló de videojocs en català. I els agradaria apropar-ho i estan a disposició.

La Sra. Bosch de l'Associació de veïns i veïnes de Mira-sol, és professora, aporta idees per fomentar l'ús del català com fer un llibret amb indicacions per parlar bé que rep pel WhatsApp. El problema és que es canvia ràpidament al castellà. Cal canviar això.

La Sra. Còrdova de la Coordinadora LIC de l'Angeleta Ferrer i Sensat, és professora, exposa la idea que l'ús del català està en davallada des dels cinc últims anys.

La Sra. Puntós de l'Orquestra Simfònica de Sant Cugat comparteix que aporten un gra de sorra fent els programes impresos en català però es podria fer més coses.

La Sra. Pujol de l'AFA Avenç representa les AFES concertades i vol escoltar propostes.

El Sr. Royo de l'Associació Per un Sant Cugat millor manifesta que cal exigir a la gent que ve de fora que parlin la llengua. En comprar s'ha d'escollir l'etiquetatge en català.

La Sra. Garriga de l'ANC informa que les seves comunicacions són en català i reivindica que cal protegir i defensar la llengua perquè és la base de la cultura.

La Sra. Vallès de l'Associació de veïns del barri de Volpelleres aposta per ajudar el català i l'associació pot ser un canal per promocionar el català amb activitats culturals i de lleure.

El Sr. Armadàs del Centre de Creació de Cultura catalana exposa que en el tema de l'audiovisual cal ajuda i que des de l'Ajuntament es pot passar cinema en català als Cines de Sant Cugat. Cal que hi hagi una creació audiovisual en català i plataformes en català i ajudar amb polítiques públiques. Cal consumir la cultura pròpia catalana i en català a l'audiovisual.

La Sra. Espín, de la Fundació Vinne, explica que es dediquen a connectar empreses amb entitats professionalitzades del tercer sector i aporta que fan parelles lingüístiques.

El Sr. Sánchez de la Llar d'avis comenta que fa de pont entre els voluntaris i les persones grans. Consta que es parla en castellà entre els joves amb una facilitat extraordinària. Reflexiona que la feina s'ha de fer amb dosi d'amabilitat.

La Sra. Calventus, tècnica d'Ensenyament, informa del Pla educatiu d'Entorn fet en conveni amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat amb col·laboració de l'Ateneu i la Creu

Roja on fan tallers per a adolescents. També acompanyen els docents i coordinadors LIC per a les parelles lingüístiques dins dels centres de secundària.

El Sr. Usero de la Creu Roja treballa de tècnic d'infància i joventut. Exposa que tenen projectes que intenten fomentar el català. Fan tallers de suport educatiu municipals. També un català per a joves compartit amb l'Ateneu. També tenen un projecte de casal d'acollida a l'estiu per a nanos arribats de fora de Catalunya abans de començar l'escola.

La Sra. Gràcia de l'Associació de veïns de Can Trabal, un barri multilingüístic, comparteix que tenen un canal de difusió per estendre el català.

La Sra. Arnau del jovent d'ERC reflexiona que cal escoltar els joves, perseguir-los per treballar amb ells i fer-los partícips.

El Sr. Segura del jovent de Juntxsantcugat manifesta que participaran per impulsar l'ús social del català en totes les situacions.

La Sra. Oñate del Servei Local de Català informa que treballen en tres eixos: formació en català per a adults, ús interpersonal i ús professional com als comerços i empreses. També fan tallers de sensibilització lingüística per no canviar de llengua.

La Sra. Juvé i la Sra. Tatjer de l'AFA Escola Thau comenten que volen treure idees per blindar el català i potenciar-lo a les aules, ella és mestra i veu com és de fàcil canviar de llengua al castellà. Cada cop hi ha més nens que parlen castellà.

La Sra. Ballesté, consellera del Consell de Joves 12/17, presentarà les dades de les escoles.

El Sr. Garriga, conseller del Consell de Joves 12/17, presentarà els resultats.

La Sra. Madrona, regidora de Joventut, acompanya els consellers de joves i s'ofereix perquè que es compti amb ella per tirar endavant la Taula.

La Sra. Rigol d'Òmnium comparteix que tenen projectes nacionals de promoció de la llengua que poden ser territorials i poden col·laborar-hi tots. S'ha de comptar amb els joves i escoltar-los. El català ha de ser una llengua atractiva, d'acollida i amable per acollir els nous i noves.

El Sr. Ramon de l'Ateneu Santcugatenc, afegeix que la llengua a més ha de ser útil. Ells ofereixen cursos de català, grups de conversa, acolliment lingüístic, i reflexiona que amb projectes indirectes es pot ajudar molt, com teatre, biblioteca, assaig de castells. La llengua s'ha de fer atractiva, amable, útil i el públic juvenil que consumeix audiovisual l'ha de trobar amena.

El Sr. Ballesta del jovent del PSC, exposa que en alguns àmbits esmentats l'Ajuntament té capacitat limitada però comparteix diagnòstic i objectius i esperen aportar el seu gra de sorra.

La Sra. Gorina regidora del partit del PSC, apunta que sempre s'ha de ser amables. Remarca la bona feina del pla educatiu d'Entorn. Tot el que es pugui fer per millorar, endavant.

La Sra. Ardid, regidora d'Educació, remarca que també hi ha representada l'àrea de Cultura i esports.

El Sr. Vallès proclama que queda constituïda la Taula pel Català de l'Ajuntament de Sant Cugat a data d'avui 6 de març de 2024.

La Sra. Madrona diu que a continuació es presentarà l'estudi fet pel Consell de Joves 12/17 fruit d'un encàrrec d'anàlisi de salut lingüística del català. Han fet una enquesta de més de 800.

La Sra. Ballesté exposa que presentaran les dades de l'ús del català a les escoles i entitats.

El Sr. Garriga explica que han fet 844 enquestes. Els resultats han estat els següents: un 52% té com a llengua materna i el 48% no, el català no es parla al 100% als centres educatius, a casa és un pilar gran comparat amb el comerç, i els amics o club esportiu està més igualat, a l'esplai o al cau no han pogut fer arribar les enquestes.

La Sra. Ballesté comparteix que han fet preguntes més auto reflexives de tipus com se sent la gent en termes de comoditat i el seu entorn proper. La pregunta: Com et sents quan parles en català: el 57% se sent còmode, el 20% diu que se sent forçada, un 17% s'ha relaxat i un 7% se sent nerviós. També s'ha fet la pregunta: En quin idioma penses: un 42% en català, un 42% en castellà i un 16% en altres idiomes. Una altra pregunta ha estat les crítiques, respecte l'autoestima: un 81% que no ha rebut crítiques és fenomenal, un 20% que sí que ha rebut crítiques comença a ser dolent, i aquí es vol donar importància en millorar a les escoles i entitats de Sant Cugat. Un altre àmbit són les xarxes socials, la música: un 60% mai escolta la música, un 20% poques vegades, un 4% sempre escolta la música.

El Sr. Garriga, respecte del contingut audiovisual, explica que és una escala invertida des de mai fins a sempre: més de la meitat mai consumeix contingut audiovisual en català i és una xifra gran i cal prendre mesures per rectificar-ho. Les conclusions extreïdes de les enquestes fetes a 844 joves de 12 centres educatius i 12 entitats són: 1. la majoria de joves se senten còmodes quan parlen en català, és a l'escola o institut quan més es parla i que es pensa tant en castellà com en català a part iguals.

La Sra. Fernández afirma que es pot tenir una visió real de l'estat del català entre els joves i ara s'explicarà el pla de treball.

El Sr. Luque comparteix el calendari de les properes dates i el pla de treball. Comparteix que a l'Ajuntament es fa una campanya per fomentar l'ús del català perquè en els espais relacionals el personal s'expressa en castellà. També es farà a nivell municipal una de similar. En l'informe del Consell de joves es conclou que l'ús del català cau completament fora de l'àmbit escolar. Cal treballar fora de l'escola. Per a això aquest 2024 s'ha proposat treballar els joves.

- La 1a sessió es dedicarà a l'esport i el lleure, serà doble:
 - primera sessió: 2a quinzena de març
 - segona sessió: 2a quinzena de maig
 - objectius: avaluar la situació de l'ús del català entre el jovent a Sant Cugat i definir propostes de millora
- La 2a sessió es dedicarà a les xarxes socials, serà doble:
 - primera sessió: 1a quinzena de juliol
 - segona sessió: 2a quinzena de setembre
 - objectiu: avaluar la situació de l'ús del català entre el jovent a Sant Cugat i definir propostes de millora
- L'última sessió serà única i de conclusions:
 - 2a quinzena de novembre

Aquí es farà un informe amb actuacions que es presentarà al govern municipal.

La Sra. Fernández reafirma que aquest any es dedicarà als joves en les xarxes, audiovisuals, esports i oci. S'anirà cap a les entitats esportives que aquí no hi són.

El Sr. Puigneró explica que una acció senzilla és configurar els dispositius en català perquè els algoritmes detectin que hi ha usuaris en català. És una acció individual que té potència.

La Sra. Garriga proposa que hi hagi una manera de connexió entre les entitats per col·laborar en les campanyes ja engegades.

La Sra. Fernández manifesta que cal unir-se per ser més forts.

El Sr. Luque proposa compilar tota l'oferta de cursos i fer-ne publicitat conjuntament. Es pot articular des d'un correu electrònic o a través del Consorci.

La Sra. Cruells proposa que es miri les contractacions que es fan des d'entitats, l'administració o departament d'Ensenyament ja que les persones que treballen en una escola no parlen en català i és un greu problema, com l'equip de neteja. Caldria exigir el català o que facin un cursos de català.

La Sra. Rigol afegeix que a més es podrien fer activitats i enquestes. Hi ha activitats complementàries que farien ser més eficients en recursos i en resolució.

El Sr. Ramon planteja fer reunions per saber què fa cada entitat en projectes.

El Sr. Luque proposa fer una sessió monogràfica dedicada a això.

La Sra. Fernández exposa que no hi ha entitats de joves i per això no hi ha més joves.

La Sra. Carandell comparteix que al seu web hi ha enquestes de joves i que es pot usar.

La Sra. Madrona explica que hi ha un marge de maniobra en els esplais i caus que no s'hi ha arribat. Indica que als joves cal anar-los a buscar.

La Sra. Gorina complementa que l'enquesta s'ha donat en valors relatius i no absoluts.

El Sr. Puigneró afegeix que s'ha triat els joves perquè són el futur i és on va més *endevellada*. I encara està més feble en l'esport on es retrocedeix. Cal fer-ho amable però amb efectivitat.

La Sra. Ballesté aclareix que ells són joves de 12 a 17 i falta una franja de joves.

El Sr. Vallès afegeix que els joves han d'ajudar en l'àmbit familiar, fer bona feina. Expressa estar content amb aquesta sessió. La Taula ha de sumar per multiplicar en compartir.

La Sra. Ballesté exposa que els pares tenen influència i és un punt molt important.

El Sr. Vallès agraeix l'assistència i tanca la sessió a les 20h